

TRUNG TÁ QUÂN ĐỘI THỰC VŨ

Một bài viết của nhạc sĩ Vũ Đức Nghiêm (1930-2017) để tri ân và tôn vinh nhạc sĩ quân đội tài hoa, bạc mệnh Trung Tá Quân Đội VNCH Thục Vũ (1932-1976). Nhạc sĩ Vũ Đức Nghiêm là tác giả “Gọi Người Yêu Dấu”, bạn ngoài đời vừa là bạn tù của cố Nhạc sĩ Thục Vũ.

Di ảnh Trung Tá Vũ Văn Sâm (1932-1976)

Năm 1972, THỤC VŨ được đề cử làm Tham mưu phó của Sư đoàn 5 Bộ Binh ở Lai Khê (Bến Cát). Và đơn vị cuối cùng của nhạc sĩ Thục Vũ là Trường Sĩ quan Bộ binh Long Thành trước ngày miền bắc cưỡng chiếm miền Nam. Lúc đó cấp bậc của Thục Vũ là Trung Tá.

Với cấp bậc Trung Tá, lại phụ trách ngành Tâm Lý Chiến, Trung Tá Vũ Văn Sâm chắc chắn là phải đi học tập “mút mùa” nhưng người nhạc sĩ tuy cung cách nhà binh nhưng rất hiền lành này của chúng ta đã phải bỏ mình nơi chốn rừng thiêng nước độc chỉ sau hơn 1 năm cải tạo.

Năm 1975, Thục Vũ được nhà cầm quyền đưa về Long Giao rồi đến trại Tân Hiệp (Biên Hòa). Ở đây, anh đã sáng tác nhạc phẩm “Suối máu” (sau đổi tựa thành ANH Ở ĐÂY) với 8 câu thơ cảm đề cũng của Thục Vũ.

Nghe nhiều anh em tù cải tạo có dịp được gần nhạc sĩ Thục Vũ lúc còn trong tù kể lại, chính vì bản nhạc này mà nhạc sĩ Thục Vũ bị bọn quảng giáo đày đọa để đến giữa năm 1976, anh được đưa ra Sơn La và bỏ mình nơi sương lam chướng khí này vào ngày 15/11/1976. Ngày nay, một tấm mộ bia đơn sơ với đôi hàng nguệch ngoạc “Vũ Văn Sâm, 1932”, được anh em tù cải tạo ghi lại, ngồn ngồn nơi chốn rừng thiêng nước độc Sơn La.

Mừng cho người chết trong nhà tù “cải tạo”

Anh Tô Kiều Ngân không ở cùng trại tù với tôi, anh đi “lao động” bị ngã gãy tay, phải đưa về trạm xá gần trại giam tôi ở từ năm 1976 khi được đưa ra Sơn La “học tập”. Dịp đó, nhạc sĩ Thục Vũ, tên thật là Vũ Văn Sâm, ở cùng đội trồng rau với tôi, anh bị đau gan đến vàng mắt.

Ban đầu còn được ở lại trại, không phải đi lao động. Tôi có nhiệm vụ “thó” một ít rau sống, cung cấp cho anh hàng ngày. Nhưng khi bệnh tình quá nặng, Thục Vũ được đưa sang bệnh xá. Nói là bệnh xá, chứ ở đây cũng chẳng có thuốc men gì chữa chạy cho bệnh nhân. Thậm chí mỗi lần lên khám bệnh xong, anh y tá bôi cho tí dầu cù là vào tay rồi bảo về uống đi hoặc nằm ngửa cổ ra để “cán bộ y tế” nhỏ cho vài giọt nước củ tỏi vào mũi. Thế là xong. Bệnh nhân nặng chỉ còn việc nằm chờ chết. Thục Vũ cũng ở trong trường hợp ấy.

Một buổi sáng sớm, tôi đang lúi húi trồng luống xu hào, bỗng thấy bên mình có cái gì kêu phần phật. Từ từ ngược lên, tôi thấy một mảnh quần trây-di rách bị gió thổi bay lác lư làm nên tiếng động nghe cũng... vui tai. Tôi nhận ra ông Phan Lạc Phúc, khoác chiếc áo trây di cũng tả tơi “đồng bộ” với cái quần rách. Nước mắt ông Phúc chảy rất chậm trên mặt, ông nghẹn ngào cất tiếng:

– Thăng Sâm chết ở bệnh xá đêm qua rồi.

Tôi lặng người, bởi mới hôm qua, tôi lên sang bệnh xá thăm, Thục Vũ đưa cho tôi hai gói thuốc lào nhỏ, anh nói: “Tôi mệt không hút thuốc được nữa”. Ngồi nói chuyện vài phút, anh Tô Kiều Ngân ở trạm xá này cũng đến ngồi chơi. Tôi thấy Thục Vũ vẫn còn khỏe, vậy mà đêm qua đã ra đi.

Sau đó, anh Tô Kiều Ngân nói với tôi lời an ủi đúng nhất, ngắn nhất và cũng bi thảm nhất: “Mừng cho nó, từ nay nó không còn biết đói rét và không ai hành hạ được nó nữa”.

Đám tang Thục Vũ, hình ảnh bi thảm nhất trong cuộc đời chúng tôi

Nhưng vào buổi chiều năm 1976, khi đồi núi Sơn La bắt đầu chạng vạng, chúng tôi đang làm những công việc cuối cùng ở vườn rau thì bất chợt nhìn sang lối ra từ bệnh xá một khung cảnh hết sức đau lòng. Trên con đường đá cũ nhỏ, vòng theo sườn núi cao vút chập chùng, cách vườn rau là cái ao, đám tang bắt đầu di chuyển chậm chạp. Hai anh cai tù vác súng AK đi đầu, theo sau là một anh tù cầm vài nén nhang, đến 4 anh tù khiêng cỗ quan tài mộc, sau cùng lại là 2 anh cai tù vác súng AK. Suốt con đường dài âm u đó, chỉ có đám người ấy lặng lẽ chuyển động như những bóng ma.

Ở vùng đồi núi bóng tối đổ xuống rất nhanh, mang theo sương mù mỏng dăng ngang triền dốc dựng đứng như những bức tường đá của nhà giam thiên nhiên, chẳng cách nào thoát ra được. Chúng tôi biết chắc đó là đám ma Vũ Văn Sâm tức nhạc sĩ Thục Vũ. Tất cả hơn ba chục tù nhân trong đội rau đứng ngẩn ra, dán mắt nhìn theo cái đám ma thê thảm ấy. Ông Phan Lạc Phúc, đến bên tôi, không nói lời nào, quay mặt đi giấu nước mắt. Nhìn sang phía bên trạm xá, Tô Kiều Ngân và mấy anh bác sĩ trẻ cũng là tù, đứng sau hàng rào kẽm gai cũng ngơ ngẩn. Ngân vẫy tay cho tôi và anh Phan Lạc Phúc chẳng biết để làm gì. Là một sự cảm thông tận cùng hay nói lời từ biệt.

Mấy tay cai tù cũng đứng lặng, nhìn chúng tôi và họ hiểu rằng lúc đó dù bắt chúng tôi thu dụng cụ về trại cũng chẳng ai chịu về, dù có bị bắn tại chỗ. Tất cả đứng như tượng gỗ dõng theo đám tang đi trong buổi hoàng hôn lạnh ngắt, dần khuất vào cuối con đường cong phía chân núi. Sương mù bắt đầu tỏa xuống. Ai đó bỗng cất lên tiếng hát “Sơn La âm u núi khuất trong sương mù. Đoàn thù tha hương cất bước lê trên đường...”. Một bài hát xưa cũ của những nhà cách mạng thương tiếc những chiến sĩ bị giặc bắt cầm tù ở Sơn La. Sao lúc này nó hợp với chúng tôi thế.

Hình ảnh cái đám ma Thục Vũ còn in đậm trong tâm khảm chúng tôi cho đến bây giờ. Tôi chắc anh Tô Kiều Ngân, đến cuối đời cũng chưa quên được hình ảnh này. Nó trở thành những kỷ niệm rất riêng nhưng cũng lại rất chung của những ai đã từng sống dở chết dở qua những cái được gọi là “trại cải tạo”.

Năm 1976, tin nhạc sĩ Thục Vũ bỏ mình trong trại cải tạo Sơn La đã đem lại cho những bạn bè và những người ái mộ anh một nỗi bàng hoàng và căm phẫn. Thục Vũ là người rất hiền lành, hồn nhiên và vui vẻ với bạn bè, mất đi, để lại một người vợ cao thượng (với 5 đứa con), một người tình nhỏ bé, một đứa con kết hợp qua dòng thơ nhạc và một số tác phẩm vẫn còn in sâu trong lòng của những người mến mộ anh.

Anh ở đây, bạn bè anh cũng ở đây
 Áo rách xác xơ vai gầy
 Cùng chung kiếp sống lưu đầy
 Anh ở đây, ngày ngày cơm chưa đầy chén
 Chiều chiều xa trông đàn én
 Kiếm môi thấp thoáng bay nhanh

Toa liên toa, tàu đi trong ánh hoàng hôn
 Tiếp nối những đư âm buồn
 Thành thơ ray rút tâm hồn
 Trăng ngậm sương, mặt mờ không soi nẻo tới
 Đường dài sao rơi lạc lối
 Cho lòng giăng mắc không nguôi

Chiều Suối Máu xót xa buồn nhớ con
 Tình thương em vẫn đọng đầy khoé mắt
 Chiều Long Giao sương mờ đêm u uất
 Nhớ thương với đây hẹn hò vương chân mây

Anh ở đây, bạn bè anh cũng ở đây
 Vẫn giếng nước sâu bên cầu
 Tìm trăng, trăng vương đầy gàu
 Anh ở đây, ngày này bên trong rào sắt
 Hận thù ưu tư chôn chặt
 Giữa lòng núi cũ sông xưa
 Anh đẩy xe, bạn bè anh cũng đẩy xe
 Dưới nắng gắt gay trưa hè
 Lòng đau viễn xứ ế chề
 Mưa chiều đông nhạt nhòa mưa rơi lạnh giá
 Ngậm ngùi trông nhau lặng lẽ
 Chân buồn đêm bước lẻ thê

Ôi đời ta, ngờ đâu trăm đắng nghìn cay
 Khúc sân bát ngát với đây
 Sầu nuôi thân xác hao gầy
 Bao ngày qua đời chờ tin vui chẳng thấy
 Hận thù yêu thương còn đây
 Thôi đành như cánh chim bay

Người đồn nửa phát gian miền núi xa
 Chiều Sơn La mưa rơi nhòa nước mắt
 Người đi xa trong niềm đau chát ngắt
 Lối xưa không vẽ hẹn hò đành đơn sai
 Ôi người đi, về đâu khi nắng chiều phai
 Nắng ủa xót xa thương người

Chiều nao gác ngả trên đời
 Chim rú nhau về rừng ru anh ngủ mãi
 Hình hài tan theo cỏ cháy
 Hỡi người kiệt sức buông tay
 Anh ở đây | Anh ở đây | Sao vẫn còn ở đây?

Anh ở Đây
 Nhạc sĩ Thục Vũ
 (Cổ Tr/Tá Vũ Văn Sâm)
 1932 -1976
 (Chết trong Tù "Cải Tạo")

bdf323

Vũ Đức Nghiêm

Nguồn: <https://www.vietnamngaymai.com/node/50825>

www.vietnamvanhien.org

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VIỆT NAM VĂN HIẾN ON LINE VỚI HƠN 10200 TÁC PHẨM